

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: położnictwo

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Data przeprowadzenia wizytacji: 6-7 listopada 2020 r.

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	4
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	4
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	16
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	22
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	24
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	27
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	29
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	30
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	34
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	36

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. n. med. Bożena Czarkowska - Pączek, członek PKA

członkowie:

1. Prof. dr hab. Dorota Darmochwał - Kolarz, członek PKA
2. Dr hab. Grażyna Iwanowicz – Palus, ekspert PKA
3. Lek. Krystyna Pierzchała, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Marcelina Kościółek, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Jakub Kozieł, sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku położnictwo prowadzonym na Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Obecna wizytacja wynika z kończącego się okresu na jaki wydana została uchwała związana z oceną instytucjonalną dokonaną na Wydziale Nauk o Zdrowiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą dotyczącą zdalnych ocen programowych dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Ocena została przeprowadzona zdalnie.

Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię, natomiast Raport Zespołu Oceniającego opracowano w oparciu o dokumentację przedstawioną w toku wizytacji, w tym prac dyplomowych i etapowych, ocenę zaplecza dydaktycznego, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, nauczycielami akademickimi oraz studentami, a także przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	położnictwo		
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopień		
Profil studiów	praktyczny		
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne		
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o zdrowiu		
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	2018/2019	2019/2020	2020/2021
	6/180 ECTS	6/180 ECTS	6/180 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	1200 h/30 ECTS	1200h/46 ECTS	1200h/46 ECTS
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-----	-----	-----
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat położnictwa		
	Studia stacjonarne		
Liczba studentów kierunku	398		
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2788	2829	2829
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	151	134	134
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	86	104	104
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	2	2	2

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku położnictwo w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach są zgodne z misją i strategią Uczelni. Strategia Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

w Katowicach – opracowanie na lata 2015-2021 (Dokument przygotowany przez Zespół ds. Opracowania Projektu Zmian do Strategii Rozwoju Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, powołany na mocy Zarządzenia Rektora nr 71/2013 z dnia 11.06.2013r.) w swoich podstawowych założeniach zakłada: kształcenie studentów w celu zdobywania i uzupełniania wiedzy i umiejętności niezbędnych w pracy zawodowej; prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych; upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, kultury narodowej; działanie na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych; uczestnictwo w sprawowaniu opieki medycznej w zakresie i formach określonych w przepisach o działalności leczniczej, a także realizację zapisów Deklaracji Bolońskiej – kształcenie przez całe życie (lifelong learning): od uniwersytetu pierwszego wieku, aż po uniwersytet trzeciego wieku. Kształcenie w zawodzie położnej zdecydowanie nawiązuje do misji Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, jaką jest odkrywanie i przekazywanie prawdy poprzez prowadzenie badań naukowych, nowoczesne kształcenie studentów w zawodach medycznych, w powiązaniu z wychowaniem w duchu poszanowania wolności, nauki humanizmu i etyki oraz współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku położnictwo w przypadku studiów pierwszego stopnia powinny się mieścić w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplinie naukowej jako wiodącej – nauki medyczne lub nauki o zdrowiu. Jednak Uczelnia, zgodnie z Uchwałą nr 63/2019 z dnia 16 października 2019r. Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, przyporządkowała kierunek położnictwo w 100% do dyscypliny nauki o zdrowiu, mieszczącej się w obszarze dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Koncepcja ta zakłada realizację programu kształcenia na kierunku położnictwo na studiach I stopnia stacjonarnych, uwzględniającego aktualne wyniki badań naukowych, dostosowanie do dynamicznie zmieniających się kompetencji i samodzielności zawodowej położnej oraz zapewnienie wysokiej jakości przygotowania studentów do obecnego i przyszłego rynku pracy. W tym celu nauczyciele akademicki systematycznie doskonalą programy kształcenia poprzez ich aktualizację oraz poprzez zwiększenie przejrzystości procedur tworzenia programów kształcenia. Istotnym elementem kształcenia na kierunku położnictwo jest wdrażanie metod dydaktycznych aktywizujących studentów na zajęciach poprzez: wykorzystanie nowoczesnych technologii w nauczaniu symulacji procesów klinicznych oraz orientację zajęć klinicznych na współpracę interpersonalną (położnej i lekarza) i samodzielność zawodową absolwentów. W kartach przedmiotów / sylabusach do przedmiotów Uczelnia przedstawiła różnorodność i innowacyjność oferty kształcenia, np. prowadzenie zajęć z wykorzystaniem symulatorów wysokiej wierności, wprowadzenie egzaminów z wykorzystaniem egzaminu standaryzowanego OSCE oraz narzędzi, skal i check list.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku położnictwo uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla opieki położniczo-neonatologicznej i ginekologicznej oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy związanego z praktyką zawodową położnej. Uwzględniają dynamiczną progresję położnictwa, głównie związaną z poszerzaniem zakresu kompetencji i samodzielności zawodowej położnej, wymagających interdyscyplinarnego wykształcenia. Uwzględniają także konieczność dostosowania kształcenia do potrzeb nie tylko studentów, ale także społeczeństwa, odpowiadając tym samym na potrzeby interesariuszy zewnętrznych – przyszłych pracodawców dla absolwentów kierunku położnictwo.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone głównie we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i w mniejszym stopniu z interesariuszami zewnętrznymi. Jednym z aspektów strategicznych Uczelni, w tym również wizytowanego kierunku jest zacieśnianie współpracy

z otoczeniem społeczno–gospodarczym, tj. dostosowywanie programów oraz metod kształcenia do potrzeb rynku pracy poprzez stałą współpracę z pracodawcami.

Uczelnia zatrudnia wykwalifikowaną i doświadczoną kadrę posiadającą doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, gwarantującą zdobycie przez studentów właściwego poziomu wiedzy i umiejętności oraz kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu położnej. Istotną rolę w kreowaniu i realizacji koncepcji kształcenia odgrywają interesariusze wewnętrzni, w tym głównie nauczyciele i studenci.

Kierunkowe efekty uczenia się przypisane do poszczególnych grup zajęć i określonych przedmiotów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia na kierunku położnictwo oraz profilem praktycznym przyporządkowanym do wizytowanego kierunku studiów (studia I stopnia).

Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia od roku akademickiego 2019/2020 uwzględniają uniwersalne charakterystyki poziomów 1-8 pierwszego stopnia określone w Ustawie z dnia 22 grudnia 2015r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 z późn. zm.) oraz charakterystyki poziomów 1–8 drugiego stopnia stanowiące rozwinięcie uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia, które obejmują charakterystyki poziomów 6–8 drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4, określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6- 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018r. poz. 2218) i odnoszą się do standardu przygotowującego do wykonywania zawodu położnej, studia pierwszego stopnia, określonym w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019r. w sprawie standardów kształcenia przygotowujące do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego - Załącznik nr 5 (Dz. U. z 2019 r. poz. 1573, z późn. zm.).

Natomiast opisy zakładanych efektów uczenia się dla naboru na rok akademicki 2018/2019 na studia pierwszego stopnia, uwzględniają uniwersalne charakterystyki poziomów 1-8 pierwszego stopnia określone w Ustawie z dnia 22 grudnia 2015r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 z późn. zm.) oraz charakterystyki poziomów 1–8 drugiego stopnia stanowiące rozwinięcie uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia, które obejmują charakterystyki poziomów 6–8 drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4, określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 - poziomy 6-8 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1594.) i uwzględniają pełny zestaw efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia dla kierunku studiów położnictwo określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa – Załącznik nr 5 (Dz. U. z 2018 r. poz. 345 – tekst jednolity).

Efekty uczenia się, które są określone w obowiązujących standardach kształcenia na kierunku położnictwo, są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny nauki medyczne i nauki o zdrowiu, do których kierunek powinien być przyporządkowany, a który Uczelnia przyporządkowała tylko i wyłącznie do dyscypliny nauki o zdrowiu. Ponadto są również zgodne ze stanem praktyki w obszarach położniczej działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku położnictwo.

Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne kształtowane i osiągane w obszarze nauk w zakresie podstaw opieki położniczej i nauk w zakresie opieki specjalistycznej, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej położnej właściwiej dla wizytowanego kierunku studiów.

Zakładane efekty uczenia się na studiach I stopnia zostały określone dla całego kierunku studiów i poszczególnych grup zajęć tj. odpowiednio na studiach pierwszego stopnia: od roku akademickiego 2019/2020 i 2020/2021 - nauki podstawowe, nauki społeczne i humanistyczne, nauki w zakresie podstaw opieki położniczej i nauki w zakresie opieki specjalistycznej, a w przypadku wcześniejszego naboru 2018/2019 - nauki podstawowe, nauki społeczne z językiem angielskim, nauki w zakresie podstaw opieki położniczej i nauki w zakresie opieki specjalistycznej.

Efekty uczenia się dla kształcenia praktycznego na poziomie studiów pierwszego stopnia, tj.: zajęć praktycznych i praktyk zawodowych zostały przypisane do nauk w zakresie podstaw opieki położniczej i nauk w zakresie opieki specjalistycznej.

Efekty te umożliwiają zdobycie przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych właściwych dla zakresu pracy położnej i podjęcia dalszego kształcenia na poziomie studiów drugiego stopnia czy też kształcenia podyplomowego. W kontekście orientacji na oczekiwania i potrzeby otoczenia zewnętrznego, w tym w szczególności rynku pracy, należy wskazać, że jednym ze sposobów weryfikacji efektów uczenia się są opinie interesariuszy zewnętrznych, u których studenci realizują kształcenie praktyczne.

Zakładane efekty uczenia się na poziomie studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo prowadzą do uzyskania prawa wykonywania zawodu położnej oraz pozwalają na podjęcie pracy w tym zawodzie na obszarze Unii Europejskiej zgodnie z Directive 2005/36/EC of the European Parliament and of the Council of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications (Text with EEA relevance) OJ EC nr L 255, str. 22-142, 2005/09/30 oraz Directive 2013/55/EU of the European Parliament and of the Council of 20 November 2013 amending Directive 2005/36/EC on the recognition of professional qualifications and Regulation (EU) No 1024/2012 on administrative cooperation through the Internal Market Information System ('the IMI Regulation') Text with EEA relevance. L 354. W trakcie przeprowadzonych rozmów z otoczeniem społeczno-gospodarczym - pracodawcami reprezentującymi, m.in. lecznictwo stacjonarne, podstawową opiekę zdrowotną i samorząd zawodowy pielęgniarów i położnych potwierdziły, iż wymagane efekty uczenia się w zakresie przygotowania praktycznego do wykonywania zawodu położnej są osiągane zgodnie z założeniami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu położnej.

Efekty uczenia się dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych przypisane do modułu nauk w zakresie podstaw opieki położniczej i nauk w zakresie opieki specjalistycznej umożliwiają osiągnięcie specjalistycznych umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych wymaganych w pracy położnej i określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2017 roku w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz. U z 2017 r., poz. 497).

Efekty uczenia się przypisane do języka angielskiego od roku akademickiego 2019/2020 i 2020/2021 na poziomie studiów I stopnia umożliwiają osiągnięcie poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w przypadku naboru 2018/2019 umożliwiają osiągnięcie poziomu B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który jest sprofilowany zawodowo.

Efekty uczenia się na kierunku położnictwo na studiach stacjonarnych I stopnia są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Efekty te wynikają ze standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu położnej, są

kompletne, opracowane w formie pisemnej nie zawierają powtórzeń. System weryfikacji efektów uczenia się obejmuje poszczególne etapy realizacji procesu kształcenia. Cele i efekty uczenia się są zgodne z sylwetką absolwenta określoną w standardach kształcenia oraz odpowiadają kompetencjom zawodowym określonym w art. 5 Ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. z 2011r. nr 174 poz. 1039 z późn. zm.; Dz. U. z 2020r. poz. 562 – tekst jednolity).

Zdefiniowane efekty uczenia się obejmują kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z właściwie dobranymi metodami ich sprawdzania i oceny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz polityką jakości, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy oraz zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Uczelnia przyporządkowała nieprawidłowo oceniany kierunek położnictwo tylko i wyłącznie do dyscypliny nauki o zdrowiu, chociaż koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauki o zdrowiu, jak i w dyscyplinie nauki medyczne, co jest podstawą obniżenia oceny kryterium.

Efekty uczenia się na wizytowanym kierunku położnictwo na poziomie studiów I stopnia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym, z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin nauki o zdrowiu i nauki medyczne, jednak kierunek jest przyporządkowany tylko do dyscypliny nauki o zdrowiu, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwie dla kierunku położnictwo oraz są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Efekty uczenia się na wizytowanym kierunku położnictwo na poziomie studiów I stopnia zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Załącznik nr 5 - Dz. U. z 2018r. poz. 345 – tekst jednolity oraz Dz. U. 2019r. poz. 1573 - załącznik nr 5).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się dokonanie zmiany przyporządkowania kierunku studiów położnictwo do obu dyscyplin naukowych określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu położnej – nauki medyczne i nauki o zdrowiu, jednocześnie wskazując, która z tych dyscyplin stanowi wiodącą, biorąc pod uwagę, że efekty uczenia się w większości odnoszą się do nauk o zdrowiu.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku położnictwo są zgodne z założonymi efektami uczenia się. Uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscypliny nauki o zdrowiu oraz dyscypliny nauki medyczne. Uwzględniają normy i zasady oraz obecny stan praktyki obszaru działalności zawodowej położnych i zawodowego rynku pracy w zakresie świadczeń położniczych.

Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów kierunku położnictwo, zapewniają uzyskanie efektów uczenia się, wynikających ze standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu.

Czas trwania studiów I stopnia stacjonarnych, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów oraz nakład pracy konieczny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisany do zajęć są oszacowane poprawnie, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Czas trwania kształcenia na studiach pierwszego stopnia rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021 i 2019/2020 wynosi 6 semestrów, liczba godzin kształcenia realizowana w ciągu całego cyklu kształcenia wynosi 4784, a nakład pracy studentów oszacowano na 180 punktów ECTS.

Czas trwania kształcenia na studiach pierwszego stopnia stacjonarnych rozpoczynających się od roku akademickiego 2018/2019 wynosi 6, liczba godzin kształcenia realizowana w ciągu całego cyklu kształcenia wynosi także 4784, a nakład pracy studentów także oszacowano na 180 punktów ECTS.

Czas trwania studiów, obejmujący 6 semestrów, nakład pracy mierzony łączną liczbą 180 punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Dla programu studiów realizowanego od roku akademickiego 2020/2021 (zatwierdzonego Uchwałą Senatu SUM Nr 50/2020 z dnia 24.06.2020r.) i realizowanego od roku akademickiego 2019/2020 (zatwierdzonego Uchwałą Rady Wydziału Nr 468/2019 z dnia 23.09.2019r., korekta do Uchwały RW Nr 290/2019 z dnia 23.04.2019r.), godziny zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów zostały przyjęte zgodnie ze standardem przygotowującym do wykonywania zawodu położnej, studia pierwszego stopnia, określonym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019r. w sprawie standardów kształcenia przygotowujące do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego - Załącznik nr 5 (Dz. U. 2019r. poz. 1573).

W ramach programu studiów realizowanych od roku akademickiego 2020/2021 i 2019/2020 jako praca własna studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich realizowanych jest 745 godzin, obejmujących treści programowe możliwe do samodzielnego opanowania, w zakresie grup zajęć:

- A. Nauki podstawowe – 115 godzin
- B. Nauki społeczne i humanistyczne – 115 godzin

- C. Nauki w zakresie podstaw opieki położniczej – 200 godzin
- D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej – 315 godzin.

Dla programu studiów realizowanego od roku akademickiego 2018/2019 (zatwierdzonego Uchwałą Rady Wydziału Nr 317/2019 z dnia 23.04.2019r., korekta do Uchwały RW Nr 118/2018 z dnia 16.04.2018r.), godziny zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów zostały przyjęte zgodnie ze standardem kształcenia dla kierunku studiów położnictwo określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa – Załącznik nr 5 (Dz. U. z 2012r. poz. 631; Dz. U. z 2016r. poz. 1332; Dz. U. z 2018r. poz. 345 – tekst jednolity).

W ramach programu studiów realizowanego od roku akademickiego 2018/2019 jako praca własna studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich realizowanych jest 769 godzin, wynikających zapisów standardów kształcenia na kierunku położnictwo, w zakresie grup zajęć:

- A. Nauki podstawowe – 120 godzin
- B. Nauki społeczne z językiem angielskim – 120 godzin
- C. Nauki w zakresie podstaw opieki położniczej – 210 godzin
- D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej – 319 godzin, co wskazuje na przekroczenie o 18 godzin w tej grupie zajęć (wynika z zapisów z standardu kształcenia).

Sekwencja zajęć w poszczególnych grupach jest prawidłowa, co pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zakładane efekty uczenia się, treści programowe, formy i metody kształcenia tworzą w większości spójną całość.

Program kształcenia zawiera w większości wymagane proporcje zajęć teoretycznych i praktycznych, a ich usytuowanie w poszczególnych etapach kształcenia umożliwia osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się i uzyskanie wymaganej struktury kwalifikacji absolwenta.

Zastrzeżenia dotyczą podanych niżej aspektów:

- brak w planach studiów formy zajęć (ćwiczeń lub seminariów) umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności, które są przypisane do danego przedmiotu (m. in.: socjologia: B.U11. proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży; prawo medyczne: B.U14. stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej położnej; zdrowie publiczne: B.U15. oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych; B.U16. analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania; B.U17. stosować międzynarodowe klasyfikacje: statystyczne chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF); dietetyka: C.U.31. oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia zdrowych i chorych dzieci i dorosłych, w szczególności kobiet w różnych okresach ich życia i różnym stanie zdrowia; C.U32. stosować diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii; C.U33. planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią; C.U34. dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;)
- przypisywanie efektów uczenia się w zakresie umiejętności do wykładów, co dotyczy m.in. następujących przedmiotów: Socjologia, Prawo medyczne, Zdrowie Publiczne, Dietetyka.

Ponadto w odniesieniu do większości przedmiotów z grupy zajęć - Nauki w zakresie opieki specjalistycznej (*położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia*) brak podziału efektów uczenia się (zarówno w zakresie wiedzy, jak i umiejętności) i wynikających z nich treści kształcenia na tzw. część kliniczną (do realizacji przez nauczyciela z prawem wykonywania zawodu lekarza) i część pielęgniarstwa /położniczą (do realizacji przez nauczyciela z prawem wykonywania zawodu położnej lub odpowiednio pielęgniarki), a także formy zajęć teoretycznych (ćwiczenia/seminaria) umożliwiającej osiągnięcie założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności (część kliniczna przedmiotu).

Co może oznaczać, że niektórych efektów uczenia się ze względu na nieprawidłowy dobór form zajęć studenci nie osiągają.

Program kształcenia umożliwia wybór zajęć zgodnie ze standardami kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku położnictwo, którym przypisano punkty ECTS:

- dla programu studiów realizowanego od roku akademickiego 2018/2019 - język migowy, promocja zdrowia psychicznego, zakażenia szpitalne - 60 godz. (30 godzin – semina, 30 godzin – samokształcenie) /2 ECTS)
- dla programu studiów realizowanego od roku akademickiego 2020/2021 i 2019/2020 - język migowy, współpraca w zespołach opieki zdrowotnej – 40 godz. (20 godzin – semina, 20 godzin – samokształcenie) /2 ECTS).

Na studiach pierwszego stopnia stacjonarnych kształcenie praktyczne jest realizowane w formie ćwiczeń, zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych. Kształcenie praktyczne rozpoczyna się na terenie Uczelni w warunkach symulowanych w pracowniach umiejętności praktycznych położniczych niskiej wierności lub w centrum symulacji medycznych w ramach podstaw opieki położniczej, badań fizykalnych, podstaw ratownictwa medycznego oraz technik położniczych i prowadzenia porodu, a następnie jest kontynuowane w warunkach rzeczywistych w formie zajęć praktycznych (1100 godz.) i praktyk zawodowych (1200 godz.).

Plan zajęć studiów I stopnia obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS, zgodnie ze standardami kształcenia. Na studiach pierwszego stopnia rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021 i 2019/2020 w module Nauki społeczne i humanistyczne realizowanych jest 420 godz., którym przypisano nie mniej niż 15 ECTS, a na studiach rozpoczynających się od roku akademickiego 2018/2019 w module Nauki społeczne z językiem angielskim realizowanych jest nie mniej niż 480 godz., którym przypisano 16 ECTS.

Plan zajęć obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości jednego języka obcego. Na studiach pierwszego stopnia rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021 i 2019/2020 jest realizowany język angielski (120 godzin) na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który jest sprofilowany zawodowo, któremu przypisano 5 ECTS, a na studiach rozpoczynających się od roku akademickiego 2018/2019 realizowany jest język angielski (120 godzin) na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, któremu przypisano 4 ECTS.

Na kierunku położnictwo zajęcia są realizowane w formie wykładów, ćwiczeń, lektoratów, seminariów, zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych. Metody kształcenia wykorzystywane na kierunku położnictwo są różnorodne, specyficzne oraz zapewniają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Do metod kształcenia stosowanych na Uczelni należą metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, odczyt, opowiadanie, praca z tekstem; metody programowane z użyciem komputera; metody problemowe, metody aktywizujące: metoda przypadków, metoda projektów, metoda

sytuacyjna, symulacje, seminarium, dyskusja dydaktyczna, metody praktyczne: pokaz, instruktaż, seminarium, symulacja medyczna, wykonywanie świadczeń zdrowotnych w naturalnym środowisku pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela.

W doborze metod kształcenia są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się stosowane są odpowiednio dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Na kierunku położnictwo stosowane są w większości metody problemowe i stymulujące, dzięki którym studenci nabywają umiejętności samodzielnego uczenia się. Metody kształcenia na kierunku położnictwo na poziomie studiów pierwszego stopnia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej położnej. W przygotowaniu do zawodu położnej stosowane są zróżnicowane sposoby i środki uczenia się umożliwiające przyswajanie wiedzy, rozwiązywanie problemów, nabywanie umiejętności oraz działalność praktyczną. Do pełnienia aktywnej roli zawodowej przygotowują studentów np.: ćwiczenia w warunkach symulacji niskiej i pośredniej wierności realizowane w pracowniach umiejętności położniczych, a także wysokiej wierności w Centrum Symulacji Medycznej, realizacja zadań w ramach zajęć bez udziału nauczyciela, praca z pacjentem w warunkach rzeczywistych w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Stosowane metody integrują wiedzę z różnych dziedzin, uczą myślenia problemowego i praktycznego rozwiązywania problemów, sprawnego podejmowania decyzji, samodzielnego zajmowania stanowiska, krytycznego myślenia zawodowego.

Stosowane metody kształcenia uczą wartościowania i prawidłowej oceny, a także dają możliwość wnikania w motywy postępowania innych. Pozwalają także na rozpoznawanie indywidualnych potrzeb studentów. Wykorzystywane metody umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy, właściwych dla uzyskania tytułu licencjata położnictwa.

Metody kształcenia związane z nabywaniem umiejętności posługiwania się językiem obcym (lektorat i ćwiczenia uwzględniające słownictwo sprofilowane zawodowo) umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B1 na studiach rozpoczynających się od roku akademickiego 2018/2019 i na poziomie B2 na studiach rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 i 2020/2021.

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do potrzeb studentów zarówno w przypadkach indywidualnych, jak i grupowych.

Na kierunku położnictwo, w obecnej sytuacji epidemiologicznej, są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia wykorzystuje platformę e-learningową ŚUM w Katowicach do udostępniania materiałów merytorycznych / dydaktycznych studentom oraz narzędzia do komunikacji synchronicznej oraz asynchronicznej (Microsoft Teams).

Efekty uczenia się zakładane dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. W trakcie kształcenia praktycznego – zajęć praktycznych i praktyk zawodowych – w zakresie podstaw opieki położniczej i opieki specjalistycznej student studiów pierwszego stopnia osiąga wszystkie efekty uczenia się w zakresie umiejętności, określone standardami kształcenia na kierunku położnictwo.

Treści programowe określone dla praktyk zawodowych, ich wymiar godzinowy i przyporządkowana im liczba punktów ECTS są zgodne ze standardami kształcenia dla studiów pierwszego stopnia (Dz. U. z 2018 r. poz. 345 – tekst jednolity) – dla studiów rozpoczynających się od roku akademickiego

2018/2019 i Dz. U. z 2019r. poz 1573, z późn. zm. – dla studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 i 2020/2021).

Umieszczenie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Kształcenie praktyczne na kierunku położnictwo, obejmujące zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe realizowane jest w podmiotach leczniczych, które spełniają określone przez Uczelnię kryteria doboru, i z którymi Uczelnia zawarła w większości umowy na czas niekreślony.

Kształcenie praktyczne (zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe) w podmiotach wykonujących działalność leczniczą jest prowadzone w szczególności w: 1) salach porodowych, oddziałach położniczych, noworodkowych (położniczo-noworodkowych), patologii ciąży, ginekologicznych, onkologii ginekologicznej lub ginekologii onkologicznej, pediatricznych (niemowlęcych, patologii noworodka), internistycznych, chirurgicznych oraz intensywnej terapii; 2) gabinetach podstawowej opieki zdrowotnej (położnej podstawowej opieki zdrowotnej i lekarza podstawowej opieki zdrowotnej); 3) specjalistycznych ambulatoriach (poradniach ginekologicznych i ginekologiczno-położniczych); 4) szkołach rodzenia; 5) poradniach laktacyjnych.

Wszystkie czynności w trakcie zajęć praktycznych student wykonuje pod nadzorem nauczyciela akademickiego a w trakcie praktyk zawodowych - pod nadzorem opiekuna praktyk, zatrudnionego w miejscu realizacji praktyk.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz ich liczba uniemożliwiają prawidłową realizację tych form zajęć dydaktycznych. W większości przedmiotów (m.in. *położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatriczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia*) opiekunem zajęć praktycznych jest nauczyciel akademicki z prawem wykonywania zawodu lekarza, co jest niezgodne z zapisami standardów kształcenia na kierunku położnictwo i może oznaczać, że niektórych efektów uczenia się, ze względu na nieprawidłowy dobór opiekunów zajęć praktycznych, studenci nie osiągają.

Opiekunami praktyk zawodowych są osoby spełniające określone przez Uczelnię Kryteria doboru opiekuna do prowadzenia praktyk zawodowych zgodne z obowiązującymi standardami kształcenia na kierunku położnictwo.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach leczniczych spełniających Kryteria wyboru placówki do prowadzenia praktyk zawodowych. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych zarówno dla zajęć praktycznych, jak i praktyk zawodowych, a także sposób dokumentowania przebiegu kształcenia praktycznego i realizowanych w trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, co ma odzwierciedlenie w Indeksie kształcenia praktycznego.

Organizacja zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady przebiegu kształcenia praktycznego – zajęć praktycznych i praktyk zawodowych kierunku położnictwo oraz procedurę organizacji studenckich praktyk zawodowych, obejmujące wskazanie osób odpowiadających za organizację i nadzór nad tymi formami zajęć dydaktycznych na wizytowanym kierunku studiów. Określone zostały zadania i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za nadzór nad zajęciami praktycznymi i praktykami

zawodowymi. Ponadto określono kryteria, które muszą spełnić placówki, w których studenci odbywają zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe oraz reguły ich zatwierdzania, a także procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, ich adekwatność w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Określono również reguły przeprowadzania hospitacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, zadania opiekunów zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących kształcenie praktyczne z opiekunami praktyk.

Uczelnia zapewnia miejsca realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla studentów kierunku połoźnictwo. Zajęcia praktyczne odbywają się tylko w miejscach wskazanych przez Uczelnię zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia na kierunku połoźnictwo. Praktyki zawodowe odbywają się w miejscach wskazanych przez Uczelnię lub indywidualnie wskazanych przez studenta. W przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki zawodowej osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o procedury wyboru miejsc praktyk. Procedury te są z góry określone i mają formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Program kształcenia praktycznego - zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, organizacja i realizacja kształcenia praktycznego, w tym osoby nadzorujące przebieg zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz opiekunowie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, efekty uczenia się osiągane na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych są systematycznie oceniane. Ocena dokonywana jest również z udziałem studentów. Wyniki ocen są wykorzystywane w doskonaleniu programu i realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (np. w doborze miejsce kształcenia praktycznego, opiekunów praktyk).

Organizacja procesu nauczania i uczenia się uwzględnia formy studiów realizowanych na kierunku połoźnictwo. Zajęcia na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia odbywają się od poniedziałku do piątku. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się pozwala na weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz na dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na wizytowanym kierunku studiów jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia (Dz. U. z 2018 r. poz. 345 – tekst jednolity) – dla studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2018/2019 i Dz. U. z 2019 r. poz. 1573, z późn. – dla studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 i 2020/2021).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się, uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, również aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej i zawodowego rynku pracy oraz są kompleksowe i specyficzne dla większości zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie większości efektów uczenia się, a także obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia dla kierunku połoźnictwo.

Plany studiów na wizytowanym kierunku studiów przygotowującego do wykonywania zawodu położnej, w większości są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonymi w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w zakresie czasu trwania studiów, nakładu pracy mierzonego łączną liczbą punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów, jak również nakładu pracy niezbędnej do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć, sekwencji zajęć, a także pod względem doboru form zajęć i proporcji liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych modułach.

W odniesieniu do niektórych przedmiotów stwierdza się brak w planie studiów formy zajęć (ćwiczeń/seminariów) umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności, które są przypisane do danego przedmiotu (m. in.: *socjologia, prawo medyczne, zdrowie publiczne, dietetyka* oraz część kliniczna przedmiotów: *ginekologia i opieka ginekologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia*), co oznacza, że niektórych efektów uczenia się ze względu na nieprawidłowy dobór form zajęć studenci nie osiągają, co jest podstawą obniżenia oceny kryterium.

Ponadto stwierdza się przypisywanie efektów uczenia się w zakresie umiejętności do wykładów, m.in. następujących przedmiotów: *socjologia, prawo medyczne, zdrowie publiczne, dietetyka*.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się, stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego – języka angielskiego na poziomie B2.

Metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane na wizytowanym kierunku studiów w zakresie wynikającym z aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Efekty uczenia się zakładane dla kształcenia praktycznego – zajęć praktycznych i praktyk zawodowych są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk zgodny z wymaganiami i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Program praktyk, w tym wymiar i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, sposoby dokumentowania przebiegu praktyk, dobór miejsc odbywania praktyk, kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekunów praktyk oraz infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, tj. w standardach kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu położnej. Zastrzeżenia budzi dobór nauczycieli/innych osób z prawem wykonywania zawodu lekarza do realizacji zajęć praktycznych, które powinny być realizowane przez osoby z prawem wykonywania zawodu położnej lub odpowiednio pielęgniarki.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się jest w większości zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia na kierunku położnictwo, z zastrzeżeniami dotyczącymi z zastrzeżeniami dotyczącymi wskazywania form zajęć w planach studiów i przypisywania poszczególnych efektów uczenia się w zakresie umiejętności do form zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się wskazanie w planach studiów formy zajęć umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia w zakresie umiejętności się w odniesieniu do następujących m.in. przedmiotów: *socjologia, prawo medyczne, zdrowie publiczne, dietetyka* oraz część kliniczna przedmiotów: *ginekologia i opieka ginekologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia*.
2. Zaleca się przypisanie efektów uczenia się w zakresie umiejętności do form zajęć umożliwiających ich osiągnięcie w odniesieniu m.in. następujących przedmiotów: *socjologia, prawo medyczne, zdrowie publiczne, dietetyka*.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W Uczelni obowiązuje elektroniczny system rekrutacji kandydatów na studia. Warunki i tryb rekrutacji na dany rok akademicki oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, w tym na kierunku położnictwo regulowane są Uchwałą Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (Uchwała nr 31/2019 Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie: warunków i trybu rekrutacji, form studiów, w roku akademickim 2020/2021; Uchwała nr 47/2020 Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach z dnia 24 czerwca 2020r. w sprawie: warunków i trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na poszczególne kierunki studiów prowadzone w języku polskim w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach na rok akademicki 2021/22) i są publicznie dostępne.

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

Ustalone w Uczelni warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku położnictwo. Umożliwiają przystąpienie do postępowania rekrutacyjnego na studia pierwszego stopnia kandydatowi posiadającemu świadectwo dojrzałości, tzw. „nowej matury” i „starej matury”. Postępowanie kwalifikacyjne ma charakter konkursowy i uwzględnia oceny na świadectwie dojrzałości.

Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia na kierunek położnictwo w przypadku osób posiadających nową maturę było uzyskanie odpowiedniej liczby punktów z egzaminu maturalnego z dwóch przedmiotów: języka polskiego (egzamin pisemny, poziom podstawowy) lub języka obcego nowożytnego (egzamin ustny) do wyboru przez kandydata oraz dowolnego wybranego przez kandydata przedmiotu (egzamin pisemny w zakresie podstawowym lub zakresie rozszerzonym przeliczonym na poziom podstawowy).

Na Uczelni istnieje możliwość przeniesienia się z innej uczelni, w tym także zagranicznej na podstawie wydanej przez Dziekana Wydziału zgody oraz w trybie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jednak ten tryb nie dotyczy ocenianego kierunku studiów położnictwo.

Informacje o potwierdzaniu efektów uczenia się zawarte są w Uchwale nr 39/2019 Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie: określenia Zasad potwierdzenia efektów uczenia się w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach.

Z pominięciem procedur rekrutacyjnych/postępowania kwalifikacyjnego w ramach limitów przyjmowani są laureaci i finaliści Olimpiad Stopnia Centralnego i Olimpiad Międzynarodowych w zakresie: biologii, chemii, fizyki oraz matematyki (Uchwała Nr 31/2019 Senatu ŚUM w Katowicach z dnia 29 maja 2019r.; Uchwała Nr 47/2020 Senatu ŚUM w Katowicach z dnia 24 czerwca 2020r.).

Informacje dla kandydatów dotyczące rekrutacji dostępne są na głównej stronie internetowej Uczelni. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów na kierunku położnictwo. Podejmując decyzję o przeniesieniu zajęć, uwzględnia się efekty uczenia się uzyskane w innej jednostce organizacyjnej. Warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych w innej jednostce organizacyjnej jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia – zgodności z obowiązującym standardem kształcenia.

Zasady dyplomowania na kierunku położnictwo określa Regulamin przebiegu egzaminu dyplomowego (Uchwała RW nr 327/2019 z dnia 23.04.2019 r. zatwierdzająca regulamin przygotowania pracy dyplomowej i przebiegu egzaminu dyplomowego na studiach licencjackich prowadzonych na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Katowicach Śląskiego Uniwersytetu Medycznego).

Na kierunku położnictwo na studiach I stopnia egzamin dyplomowy składa się z części teoretycznej w ustalonej formie (pisemnej – test), części praktycznej i obrony pracy dyplomowej. Warunkiem przystąpienia do egzaminu praktycznego jest uzyskanie z egzaminu teoretycznego oceny co najmniej dostatecznej. Część praktyczna egzaminu odbywała się na wylosowanych oddziałach szpitalnych (oddział położniczo-ginekologiczny: blok porodowy, położnictwo, patologia ciąży i ginekologia). Zostały opracowane szczegółowe kryteria oceny egzaminu praktycznego. Jednak w roku akademickim 2019/2020 ze względów epidemiologicznych egzamin dyplomowy odbywał się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zgodnie z Zarządzeniem Nr 100/2020 z dnia 23.06.2020 r. Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w sprawie: wprowadzenia Zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych i obron prac dyplomowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach (z późn. zm. – Zarządzenie Nr 114/2020). Warunkiem przystąpienia do obrony pracy licencjackiej jest zdanie egzaminu teoretycznego i praktycznego.

Proces dyplomowania objęty jest procedurą antyplagiatową - Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) – Zarządzenie Nr 80/2019 z dnia 29.04.2019r. Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w sprawie: wprowadzenia „Regulaminu antyplagiatowego w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach.”; Zarządzenie Nr 53/2020 z dnia 26.03.2020r. Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach zmieniające Zarządzenie Nr 80/2019 z dnia 29.04.2019r.

W Uczelni – na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Katowicach są opracowane wytyczne dotyczące wymogów, jakie powinny spełniać prace dyplomowe (Uchwała RW nr 327/2019 z dnia 23.04.2019 r. zatwierdzająca Regulamin przygotowania pracy dyplomowej i przebiegu egzaminu dyplomowego na studiach licencjackich prowadzonych na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Katowicach Śląskiego Uniwersytetu Medycznego), zgodnie z którymi praca licencjacka powinna być pracą kazuistyczną lub

poglądową (analiza zagadnienia w oparciu o bieżące standardy i piśmiennictwo), co z kolei wskazuje na niezgodność z zapisami obowiązujących standardów kształcenia na kierunku położnictwo.

Zasady i procedury dyplomowania / przygotowania pracy dyplomowej obowiązujące do roku akademickiego 2020/2021 nie zapewniają potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów, gdyż tylko nieliczne były przygotowane w oparciu o studium przypadku, zgodnie z wymaganiami standardu kształcenia na kierunku położnictwo. W oparciu o wskazane wytyczne były przygotowane prace dyplomowe będące przedmiotem oceny zespołu oceniającego PKA. Uczelnia przedstawiła nowe zasady dyplomowania / przygotowania pracy dyplomowej mające obowiązywać studentów, którzy rozpoczęli studia od roku akademickiego 2020/2021, wskazujące na wymóg pracy dyplomowej kazuistycznej.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jednak na ocenianym kierunku studiów nie ma studentów z niepełnosprawnością.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zostały określone w: 1) Zarządzeniu Nr 72/2020 z dnia 07.05.2020r. Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w sprawie: wprowadzenia Zasad przeprowadzania egzaminu/zaliczenia ustnego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach ustalone przez Prorektora ds. Studiów i Studentów w porozumieniu z Dziekanami Wydziałów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (z późn. zm. – Zarządzenie Nr 113/2020) oraz w 2) Zarządzeniu Nr 77/2020 z dnia 18.05.2020r. Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w sprawie: wprowadzenia Zasad przeprowadzania egzaminu/zaliczenia pisemnego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach ustalone przez Prorektora ds. Studiów i Studentów w porozumieniu z Dziekanami Wydziałów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (z późn. zm. – Zarządzenie Nr 87/2020, Zarządzenie Nr 97/2020).

Na kierunku położnictwo na poziomie studiów pierwszego stopnia, weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia się dotyczy wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych grup zajęć, w tym także obejmujących pracę własną studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, przygotowania pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają w bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. W sylabusach lub regulaminach do przedmiotów zamieszczone są szczegółowe i obiektywne kryteria oceny w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na podkreślenie zasługuje fakt stosowania wszechstronnych i adekwatnych do specyfiki efektów uczenia się metod ich weryfikacji, a także standaryzacja wymagań i oceniania oraz transparentność systemu weryfikacji efektów uczenia się.

Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów uczenia się przebiega w etapach obejmujących weryfikację bieżącą, cząstkową i końcową. Stosowane są różne metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się; w zakresie wiedzy głównie: egzaminy ustne (standaryzowane i niestandaryzowane), egzaminy pisemne, a w zakresie umiejętności: egzamin praktyczny, realizacja zleconego zadania, projekt, prezentacja; w zakresie kompetencji społecznych: obserwacja przez opiekuna, ocena grupy studentów, samoocena.

Metody weryfikacji i oceny osiągniętych efektów uczenia się stosowane na Uczelni obejmują także między innymi: egzamin pisemny problemowy, egzamin pisemny problemowo – testowy, egzamin testowy, egzamin ustny, kolokwium ustne, kolokwium pisemne, dyskusję, obserwację ciągłą studenta, sprawozdania z zadań, referat, projekt, kartę efektów uczenia się, egzamin dyplomowy.

Ich różnorodność i wszechstronność, zapewnia skuteczną weryfikację i ocenę wszystkich osiągniętych efektów uczenia się.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności uwzględniają także Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny (OSCE) – dotyczy przedmiotów Podstawy opieki położniczej oraz Techniki położnicze i prowadzenie porodu.

Weryfikacja bieżąca obejmuje odpowiedzi ustne, kolokwia, referaty, eseje, raporty i opisy studium przypadku i jest przeprowadzana przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne. Weryfikację częściową przeprowadza koordynator modułu/przedmiotu na zakończenie zajęć, głównie w formie pisemnej, a końcową weryfikację przeprowadzają komisje powołane w ramach egzaminu dyplomowego w części praktycznej i teoretycznej.

System weryfikacji efektów uczenia się stosowany jest również w odniesieniu do efektów uczenia się osiąganych w ramach kształcenia praktycznego.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyki zawodowej jest określony Regulaminem przebiegu kształcenia praktycznego – zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na kierunku położnictwo oraz w kartach/sylabusach dotyczących praktyk zawodowych a także w dzienniczku umiejętności praktycznych w zawodzie położnej (Indeksie kształcenia praktycznego), zawierającym wykaz umiejętności do zaliczenia podczas realizacji ćwiczeń w pracowni umiejętności położniczych, zajęć praktycznych i praktyki zawodowej.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Metody weryfikacji i oceny osiągniętych efektów uczenia się obejmują analizę planu praktyki zawodowej, obecności studenta na praktyce zawodowej karty opracowanego przez studenta procesu pielęgnowania oraz opinii opiekuna praktyk. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta dokonywana jest odpowiednio przez nauczyciela – opiekuna zajęć praktycznych lub opiekuna praktyk w podmiocie leczniczym, opiekuna tych form zajęć na poziomie przedmiotu, w ramach którego odbywają zajęcia praktyczne / praktyki zawodowe. Ocena jest kompleksowa, odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się uwzględnionych w Indeksie kształcenia praktycznego (dzienniczku umiejętności praktycznych w zawodzie położnej zawierającym wykaz efektów uczenia się w zakresie umiejętności do zaliczenia podczas realizacji zajęć praktycznych i praktyki zawodowej).

System weryfikacji efektów uczenia się uwzględnia również ocenę zajęć dydaktycznych przez studentów, hospitację zajęć dydaktycznych, badanie losów zawodowych absolwentów i opinie pracodawców.

Potwierdzeniem stosowania obiektywnych i różnorodnych metod weryfikacji efektów uczenia się na studiach I stopnia są prace etapowe i prace dyplomowe, które poddano ocenie. Nie wszystkie prace etapowe miały opracowane kryteria oceny, jednak określony zakres oceny był zgodny z ustalonymi w przedmiocie efektami uczenia się i pozwalał na weryfikację ich osiągnięcia.

Prace dyplomowe na studiach I stopnia są przygotowywane z wykorzystaniem opisu przypadku (praca kazuistyczna) lub jako poglądowe (analiza zagadnienia w oparciu o bieżące standardy i piśmiennictwo), co z kolei wskazuje na niezgodność z zapisami obowiązujących standardów kształcenia na kierunku

położnictwo, który wskazuje na wymóg przygotowania pracy dyplomowej w oparciu o analizę indywidualnego przypadku.

Tematyka prac dyplomowych realizowanych na kierunku położnictwo jest ściśle związana z efektami uczenia się określonymi dla kierunku i poziomu kształcenia, jednak zastosowana metoda nie była zawsze zgodna z zapisami standardów kształcenia na kierunku położnictwo. Temat pracy może wynikać z zainteresowania studenta lub opiekuna pracy. Ocenione prace dyplomowe pozwalały na ocenę efektów uczenia się osiąganych podczas studiów.

Prace dyplomowe na wizytowanym kierunku położnictwo prowadzone były nie tylko przez osoby z prawem wykonywania zawodu położnej, ale również przez nauczycieli z prawem wykonywania lekarza, chociaż obowiązujące standardy kształcenia wskazują, że promotorem pracy dyplomowej powinien być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny i prawo wykonywania zawodu położnej.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. O zasadach zaliczenia przedmiotu student informowany jest na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu oraz w regulaminach przedmiotowych udostępnionych na stronie internetowej poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni realizujących poszczególne przedmioty. Nauczyciel akademicki zobowiązany jest do każdorazowego informowania studenta o jego osiągnięciach lub brakach (i ich ocenie). Ostateczna ocena studenta, wpisana do protokołu ocen, jest podsumowaniem ocen z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Procedury stosowane w Uczelni przewidują wgląd studenta w ocenianą pracę, konsultacje z nauczycielem akademickim. W razie wątpliwości co do zasadności oceny student ma możliwość ponownego zdawania zaliczenia/egzaminu przed komisją powoływaną przez Władze Uczelni. W opinii studentów zasady oceniania, stosowane w Uczelni, umożliwiają równe traktowanie oraz zapewniają bezstronność i przejrzystość procesu oceny. Studenci otrzymują informację zwrotną o wynikach egzaminów w terminie umożliwiającym przygotowanie do sesji poprawkowej. Harmonogram sesji egzaminacyjnej opracowują studenci w porozumieniu z egzaminatorami. W sytuacjach konfliktowych studenci mają możliwość wnioskowania o egzamin komisyjny.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym uznali, że stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się z przedmiotów w ramach programu studiów, w tym z lektoratów języka obcego, umożliwiają ocenę osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się.

Sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku położnictwo.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego – języka angielskiego sprofilowanego zawodowo co najmniej na poziomie B1 w odniesieniu do studentów, którzy rozpoczęli

kształcenie w roku akademickim 2018/2019 oraz na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia od roku akademickiego 2019/2020 i 2020/2021.

Na wizytowanym kierunku położnictwo, w obecnej sytuacji epidemiologicznej, są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia wykorzystuje platformę e-learningową ŚUM w Katowicach do udostępniania materiałów merytorycznych / dydaktycznych studentom oraz narzędzia do komunikacji synchronicznej oraz asynchronicznej (Microsoft Teams).

Uczelnia udostępniła dokumenty potwierdzające osiągnięte przez studentów efekty uczenia się, tj.: karty zaliczonych efektów uczenia się w trakcie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych z załączonymi do nich procesami pielęgnowania opracowanymi na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych, prace etapowe, prace egzaminacyjne i prace dyplomowe.

Uczelnia prowadzi również analizę losów absolwentów na rynku pracy.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, prac etapowych (m.in. procesy pielęgnowania) oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu studiów I stopnia kierunku położnictwo i profilu praktycznego oraz efektów uczenia się są zgodne z obowiązującymi standardami kształcenia na wizytowanym kierunku studiów.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, prac etapowych, a także prac dyplomowych ma związek z wiedzą z zakresu dyscyplin nauki o zdrowiu i nauki medyczne oraz nawiązuje do norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej położnych oraz zawodowego rynku pracy - właściwych dla kierunku położnictwo.

Studenci są współautorami publikacji fachowych lub posiadają inne osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej właściwych dla kierunku położnictwo, uczestnicząc w różnych akcjach edukacyjnych oraz projektach, np. „Solve the case”, „Od przedszkola do seniora” „Śląskie dla Kobiety”, „Senioralia”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia są przejrzyste i selektywne, umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się oraz są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się: umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się oraz umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej położnej. Umożliwiają również sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego – języka angielskiego poziomie B1 w odniesieniu do studentów, którzy rozpoczęli kształcenie w roku akademicki 2018/2019 oraz na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia od roku akademickiego 2019/2020 i 2020/2021.

Sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są w większości zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na

podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Uwzględniają także obiektywny standaryzowany egzamin kliniczny (Objective Structured Clinical Examination, OSCE), który zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia przygotowującymi do wykonywania zawodu położnej, może także stanowić formę egzaminu dyplomowego.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz prac dyplomowych i dzienników praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji. Jednak zastrzeżenia budzi metodyka prac dyplomowych, które zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia przygotowującymi do wykonywania zawodu położnej, powinny być przygotowane w oparciu o analizę indywidualnego przypadku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się wprowadzenie zmian w obowiązujących na uczelni zasadach dotyczących opiekunów prac dyplomowych na wizytowanym kierunku studiów położnictwo, tak aby promotorem pracy dyplomowej mógł zostać nauczyciel akademicki posiadający co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny i prawo wykonywania zawodu położnej.

Zaleca się wprowadzenie zmian w obowiązujących na uczelni zasadach dotyczących przygotowania pracy dyplomowej, tak aby pracę dyplomową student przygotowywał w oparciu o analizę indywidualnego przypadku.

Zaleca się wdrożenie zmienionych zasad dotyczących przygotowania pracy dyplomowej już w stosunku do studentów, którzy rozpoczęli kształcenie na kierunku położnictwo na poziomie studiów I stopnia od roku akademickiego 2019/2020.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na studiach pierwszego stopnia na kierunku położnictwo Śląskiego Uniwersytetu Medycznego prowadzi ogółem 125 osób, w tym sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich z tytułem profesora, 14-stu nauczycieli akademickich ze stopniem doktora habilitowanego oraz 49 ze stopniem doktora, 21 lekarzy i 34 osoby z tytułem zawodowym magistra. Dla 93 pracowników naukowo-dydaktycznych Śląski Uniwersytet Medyczny stanowi podstawowe miejsce pracy. Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicy legitymują się odpowiednimi kwalifikacjami dydaktycznymi wynikającymi z posiadanego wykształcenia, dorobku naukowego, czy wieloletniego doświadczenia zawodowego w prowadzeniu zajęć dydaktycznych.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, w większości przypadków adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne kadry.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z określonymi dyscyplinami w ramach toku studiów (w szczególności dyscyplina nauk medycznych i dyscyplina nauk o zdrowiu), posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie tych dyscyplin i/lub doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Obsada zajęć dydaktycznych jest prowadzona z uwagi na główny cel, jakim jest wysoki poziom nauczania. Biorąc pod uwagę analizę obsady zajęć dydaktycznych na kierunku położnictwo w Śląskim Uniwersytecie Medycznym, zespół oceniający stwierdził, że zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym uwzględnione w planie studiów są prowadzone przez kadrę, z której większość posiada doświadczenie zawodowe związane z problematyką tych zajęć. Zespół oceniający stwierdził nieprawidłową obsadę zajęć dydaktycznych w przypadku następujących zajęć praktycznych: *ginekologia i opieka ginekologiczna, położnictwo i opieka położnicza, podstawy opieki położniczej, choroby wewnętrzne, pediatria, chirurgia, promocja zdrowia, rehabilitacja w położnictwie, ginekologii i neonatologii*. Nieprawidłowa obsada zajęć praktycznych na poszczególnych latach studiów została wyszczególniona w Załączniku nr 4 do raportu. Tym samym studenci nie są w stanie w pełni osiągnąć założonych kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się, określonych w sylabusach do przedmiotów wymienionych w załączniku nr 4. Przeprowadzona analiza przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne wykazała, że kwalifikacje zawodowe, zakres i doświadczenie zawodowe, staż pracy w zawodzie nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w ramach modułów zajęć, a także zajęć praktycznych nie zawsze są zgodne z efektami uczenia się oraz treściami tych modułów zajęć, np. lekarz prowadzi zajęcia praktyczne z *promocji zdrowia*, dr n. med. (lekarz specjalista położnictwa i ginekologii) prowadzi zajęcia praktyczne z *położnictwa i opieki położniczej*.

W Śląskim Uniwersytecie Medycznym funkcjonuje Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ocena kadry jest przeprowadzana cyklicznie na podstawie dorobku naukowego oraz jakości prowadzonej dydaktyki. Dorobek naukowy pracowników jest oceniany cyklicznie na podstawie przedłożonych efektów pracy naukowej za dany okres. Ocena osiągnięć dydaktycznych jest przeprowadzana na podstawie hospitacji zajęć oraz ankiet studenckich. Opinie studenckie są uzyskiwane na podstawie otrzymywanych dobrowolnie, anonimowych ankiet wypełnianych przez studentów po zakończeniu zajęć.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

W Uczelni nie istnieje do tej pory procedura postępowania, tj. możliwości zgłaszania i wyjaśniania w przypadku podejrzenia mobbingu, dotycząca zarówno studentów, jak też pracowników Uczelni. Ponadto, nie istnieje procedura postępowania w przypadku podejrzenia różnych form dyskryminacji, dotycząca zarówno studentów, jak też nauczycieli akademickich.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają w większości przypadków prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, poza wskazanymi powyżej nieprawidłowościami obsady zajęć dydaktycznych. Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Brakuje w niej jednak procedury zapobiegającej zjawisku mobbingu oraz procedury przeciwdziałająca dyskryminacji i nierównemu traktowaniu w zatrudnieniu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się podjęcie przez Uczelnię skutecznych działań naprawczych zapobiegających w przyszłości powstawaniu stwierdzonych nieprawidłowości, w tym:

Dokonanie korekty obsady zajęć dydaktycznych w celu osiągnięcia wszystkich założonych kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się.

Wprowadzenie procedur dotyczących postępowania anty-mobbingowego, zarówno dla studentów, jak też dla pracowników Uczelni.

Wprowadzenie procedur dotyczących zgłaszania i wyjaśniania podejrzenia różnych form dyskryminacji (procedury zarówno dla studentów, jak też dla pracowników Uczelni).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Nauk o Zdrowiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową, która umożliwia studentom realizację procesu kształcenia i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się przewidzianych dla kierunku położnictwo. Infrastruktura WNOZ obejmuje budynki zlokalizowane na terenie kampusu w Katowicach-Ligocie przy ul. Medyków, do której należą:

- budynek Wydziału przy ul. Medyków 12, o powierzchni użytkowej 4195,73 m²,
- budynek Centrum Dydaktycznego WNOZK przy ul. Medyków 12c, o powierzchni użytkowej 1368,40 m²,
- budynek Zakładu Adaptowanej Aktywności Fizycznej i Sportu Katedry Fizjoterapii przy ul. Medyków 8, o powierzchni użytkowej 1929,90 m².

W wyżej wymienionych budynkach znajdują się zakłady teoretyczne. Zajęcia dydaktyczne są prowadzone w oparciu o bazę dydaktyczną, w skład, której wchodzi sale wykładowe, seminaryjne oraz ćwiczeniowe.

Zajęcia na kierunku położnictwo odbywają się również w jednostkach klinicznych zlokalizowanych w szpitalach klinicznych ŚUM lub na bazie innych szpitali.

Podstawę bazy dydaktycznej stanowią sale seminaryjne i ćwiczeniowe znajdujące się w budynku Wydziału Nauk o Zdrowiu ŚUM w Katowicach przy ul. Medyków 12.

W budynku Wydziału zlokalizowano podstawowe jednostki organizacyjne realizujące proces dydaktyczny m.in. w zakresie przedmiotów kierunkowych nieklinicznych. Jednostki te wyposażono w podstawowy sprzęt umożliwiający realizację programów studiów (fantomy, trenażery, symulatory). Proces dydaktyczny przedmiotów kierunkowych realizowany jest w oparciu o bazę własną Wydziału i szpitali klinicznych ŚUM. Dla zajęć z podstawowych przedmiotów kierunkowych jednostka dysponuje odpowiednimi pracownikami. Są to pracownice specjalistyczne wyposażone w podstawowy sprzęt i aparaturę stosowaną w powszechnej praktyce położniczej, umożliwiające studentom nabycie umiejętności zarówno obsługi tego sprzętu, jak i wykonywania wszelkich zabiegów pielęgnacyjnych objętych programem studiów. W pracowniach tych realizowane są takie przedmioty jak: badanie fizykalne podstawy opieki położniczej, techniki położnicze i prowadzenie porodu oraz neonatologia i opieka neonatologiczna.

Studenci kierunku położnictwo odbywają również zajęcia w Centrach Symulacji Medycznej ŚUM. Pracownice dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia zarówno o profilu praktycznym, jak również akademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach zapewnia studentom, w tym studentom kierunku położnictwo, nowoczesną, własną bazę dydaktyczną, która umożliwia im osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Baza dydaktyczna pozwala na osiąganie kompetencji zawodowych właściwych dla kierunku położnictwo oraz umożliwia dostęp do zasobów bibliotecznych oraz nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne (np.. oprogramowanie do pracy przy modelu porodowym) są sprawne, nowoczesne oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Na spotkaniu zespołu oceniającego z pracownikami kierunku położnictwo i studentami, zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci potwierdzają pełną dostępność do infrastruktury dydaktycznej oraz nieograniczone możliwości jej wykorzystywania. Zapewniony jest dostęp studentów do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań czy realizacji projektów.

Uczelnia zapewnia pełną dostępność kształcenia dla osób z różnymi typami niepełnosprawności - dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do ich potrzeb, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Uczelnia dołożyła wszelkich starań w celu likwidacji barier w dostępie do pracowni, sal i laboratoriów dydaktycznych, jak również zaplecza sanitarnego. Budynki Uczelni posiadają podjazdy, jak również windy i toalety dla osób z niepełnosprawnością.

Biblioteka Śląskiego Uniwersytetu Medycznego posiada cztery lokalizacje: jest to Biblioteka Główna w Katowicach oraz trzy Oddziały Biblioteki: w Zabrze-Rokitnicy, w Katowicach-Ligocie oraz w Sosnowcu. Biblioteka ŚUM posiada bogate zasoby, zarówno tradycyjne, jak też zbiory elektroniczne

(7 955 tytułów e-czasopism, 57 238 tytułów e-książek oraz 51 elektronicznych baz danych). W Bibliotece Śląskiego Uniwersytetu Medycznego znajdują się 30 pozycji przeznaczonych dla studentów kierunku położnictwo. Biblioteka wspiera proces dydaktyczny i naukowo-badawczy Uczelni poprzez zapewnienie dostępu do źródeł informacji, niezbędnych do realizacji tych procesów, a także udział w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności studentów w zakresie wyszukiwania i korzystania z wszelkiego rodzaju potrzebnych informacji. Biblioteka posiada udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami, w tym z niepełnosprawnością układu ruchu, jak również dla osób niedowidzących.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe studentów kierunku położnictwo odbywają się w oddziałach klinicznych Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, jak również w oddziałach innych szpitali. Baza dydaktyczna wykorzystywana do realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych pozwala na osiągnięcie kompetencji zawodowych właściwe dla kierunku położnictwo.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia studentów kierunku położnictwo są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Ponadto, infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Infrastruktura jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z różnymi typami niepełnosprawności, w tym z niepełnosprawnością narządu ruchu oraz zapewnia tym osobom pełny udział w kształceniu.

Ponadto, infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

--

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami w zakresie projektowania i realizacji studiów. Rodzaj i zakres współpracujących instytucji jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku położnictwo. Sformalizowanie współpracy zaowocowało utworzeniem z przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych Rady Pracodawców na poziomie wydziału. Jej rola to opiniowanie programów i zakładanych efektów uczenia się, analiza efektów uczenia przypisanych głównie do zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, analiza rynku pracy i możliwości zatrudniania absolwentów, analiza potrzeb i oczekiwań zdrowotnych mieszkańców rejonu a także ocena podmiotów pod kątem spełnienia wymagań niezbędnych do kształcenia na wizytowanym kierunku głównie dotyczącym miejsc praktyk i doboru opiekuna praktyk.

Instytucje ochrony zdrowia współpracujące z wizytowanym kierunkiem to szpitale, jednostki podstawowej opieki zdrowotnej, ale także Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych, Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie czy wojewódzki oddział NFZ. Kierunek współpracuje również z instytucjami samorządu terytorialnego takimi jak Powiatowy i Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Miejski w Katowicach, Starostwo Powiatowe czy Urząd Wojewódzki. Współpraca ta ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. Pracodawcy na podstawie wieloletnich i krótkoterminowych umów z uczelnią, uczestniczą w organizowaniu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz weryfikowaniu osiągniętych efektów uczenia się przypisanych do tych form zajęć. Ilość zawartych umów zapewnia wszystkim studentom wizytowanego kierunku realizację praktyk zawodowych a rodzaj jednostek współpracujących zapewnia osiągnięcie zakładanych dla tej formy zajęć, efektów uczenia się. Pracodawcy biorą udział również w procesie dyplomowania udostępniając swoją bazę do realizacji egzaminu praktycznego oraz uczestnicząc bezpośrednio w jego przebiegu. We współpracy z pracodawcami jest realizowana część prac dyplomowych. Jednocześnie część pracodawców zatrudnionych jest w Uczelni jako nauczyciele akademicy.

Procesy doskonalenia koncepcji kształcenia na kierunku położnictwo prowadzone są z udziałem interesariuszy zewnętrznych, reprezentujących środowisko zawodowe (m.in. dyrektorzy szpitali,

dyrektorzy NZOZ-ów, naczelnie pielęgniarki, położne oddziałowe, przedstawiciele Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych) oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego (m.in. Urzędu Miasta, Urzędu Wojewódzkiego). W czasie corocznych spotkań interesariuszy zewnętrznych z Władzami Uczelni, mają oni możliwość opiniowania programów kształcenia jak też określenia swoich potrzeb, oczekiwań i wymagań.

Pracodawcy współuczestniczą w organizowaniu corocznie konferencji naukowych "Z innego poziomu do...". Tematykę chorób kobiecych oraz wyglądu kobiecości na wózku poruszała konferencja "Z innego poziomu do kobiecości". Przedstawiciele otoczenia społeczno - gospodarczego uczestniczą w realizacji staży doskonalących umiejętności praktyczne i ułatwiający start na rynku pracy oraz programów zdrowotnych np. „Sprzyjanie powstawaniu lokalnych grup wspierających karmienie piersią”, „Studiujesz, praktykuj”. Aktywny jest też udział pracodawców w szkoleniach np. Nowe standardy opieki okołoporodowej, Położna przed sądem karnym. Macierzyństwo zza krat, Pozycje wertykalne podczas porodu, Poród w hipnozie czy Wsparcie kobiety i nowoczesne terapie w raku piersi oraz Potworniak - nowotwór germinalny jajnika. Pracodawcy są również współorganizatorami warsztatów np. "Jestem położną i...." które miały na celu przybliżenie tematyki porodów w warunkach poza szpitalnych czy też warsztatów z komunikacji położnych z pacjentkami. Pracodawcy uczestniczą w spotkaniach ze studentami w celu przybliżenia im rynku pracy i jego potrzeb.

Ocena rynku pracy odbywa się na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy i Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych. Wykorzystywane są też dane z Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów. Badania losów absolwentów ze względu na bardzo niską zwrotność ankiet zakończono w roku 2017. Absolwenci są często zatrudniani przez lokalnych pracodawców i bardzo dobrze oceniani pod kątem przygotowania do zawodu położnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj i zakres instytucji otoczenia społeczno - gospodarczego z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz z obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku położnictwo. Współpraca ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z programu studiów oraz potrzeb w celu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Okresowe przeglądy współpracy obejmują dobór miejsc praktyk, poprawność prowadzenia kształcenia praktycznego i weryfikacji efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia przedłożyła kopie sześciu umów w zakresie akademickiej wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. Są to umowy z następującymi uczelniami:

1. Universita Palackhena v Olomouci (Ołomuniec, Czechy);
2. University in Zlin, Faculty of Humanities (Zlin, Czechy);
3. Universita La Sapienza di Roma (Rzym, Włochy);
4. Ataturk University (Erzurum, Turcja);
5. University of Kragujevac (Kragujevac, Serbia);
6. University of Porto (Porto, Portugalia).

Spośród sześciu ww. umów, kierunek położnictwo ujęty jest w trzech poniżej wymienionych umowach dotyczących akademickiej wymiany międzynarodowej w ramach program ERASMUS +:

1. University in Zlin, Faculty of Humanities (Zlin, Czechy);
2. Universita La Sapienza di Roma (Rzym, Włochy);
3. University of Porto (Porto, Portugalia).

Niestety mimo posiadanych umów dotyczących akademickiej międzynarodowej wymiany studenckiej oraz wymiany nauczycieli akademickich w kilku ciągu ostatnich kilku lat, na kierunek położnictwo Śląskiego Uniwersytetu Medycznego nie przyjechał w ramach Programu ERASMUS+ żaden student kierunku położnictwo, jak również żaden pracownik naukowo-dydaktyczny Uczelni, z którą ŚUM ma zawartą umowę. Podobnie, żaden student kierunku położnictwo ŚUM ani żaden nauczyciel akademicki pracujący na kierunku położnictwo ŚUM nie wyjechał w ramach programu ERASMUS+ na studia lub w celach szkoleniowych na Uczelnię partnerską, z którą ŚUM posiada umowę na wymianę akademicką. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci ocenianego kierunku wyrazili opinię, że wyjazdy studentów kierunku położnictwo są utrudnione ze względu na uczelniany system kwalifikacji kandydatów, który ze względu na ustalone przez Uczelnię kryteria promuje studentów innych kierunków, zwłaszcza studentów kierunku lekarskiego.

W Uczelni nie jest prowadzona ewaluacja umiędzynarodowienia, w związku z czym zespół o oceniający rekomenduje wdrożenie systemu okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujących ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Zespół oceniający rekomenduje podjęcie zintensyfikowanych działań promujących i zachęcających studentów i nauczycieli akademickich kierunku położnictwo do wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus+.

Reasumując, rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia w chwili obecnej są na niskim poziomie. Udoskonalenia wymagają procedury kwalifikacji studentów kierunku położnictwo na studia za granicą, uwzględniający specyfikę kierunku. Ponadto, Uczelnia nie prowadzi formalnych okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujących ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Uczelnia ma zawarte trzy umowy międzynarodowe w ramach programu ERASMUS+ z kierunkiem położnictwo na uczelniach zagranicznych, ale nie stwarza dostatecznych warunków sprzyjających umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku położnictwo. Międzynarodowa aktywność - mobilność, zarówno studentów i nauczycieli akademickich kierunku położnictwo ŚUM jest niedostateczna - praktycznie od kilku lat nie istnieje. Ponadto, umiędzynarodowienie kształcenia nie podlega formalnym, systematycznym ocenom, w tym z udziałem studentów, a wyniki tych ocen nie są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się udoskonalenie procedury kwalifikacji studentów kierunku położnictwo ŚUM w Katowicach na studia za granicą w ramach programu ERASMUS+, uwzględniające specyfikę kierunku.

Zaleca się podjęcie aktywnych działań, zachęcających do przyjazdu na ŚUM w Katowicach zarówno studentów kierunku położnictwo, jak też nauczycieli akademickich, realizujących programy dydaktyczne.

Zaleca się wprowadzenie formalnych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujących ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, kształcąc na kierunku położnictwo I stopnia, zapewnia zróżnicowane i ciągłe wsparcie studentów w procesie uczenia się oraz w osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia kładzie duży nacisk na realizację zajęć praktycznych, które umożliwiają nabycie niezbędnych do wejścia na rynek pracy umiejętności.

Rekrutacja na studia odbywa się przez elektroniczny system rekrutacji. Warunki i tryb rekrutacji na dany rok akademicki oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, w tym położnictwie regulowane są Uchwałą Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia na kierunek położnictwo w przypadku osób posiadających nową maturę było uzyskanie odpowiedniej liczby punktów z egzaminu maturalnego z dwóch przedmiotów: języka polskiego (egzamin pisemny, poziom podstawowy) lub języka obcego nowożytnego (egzamin ustny) do wyboru przez kandydata oraz dowolnego wybranego przez kandydata przedmiotu (egzamin pisemny w zakresie podstawowym lub zakresie rozszerzonym przeliczonym na poziom podstawowy). Zasady rekrutacji z perspektywy studenckiej są zrozumiałe i zapewniają równe szanse.

Zgodnie z Regulaminem studiów informacje dotyczące zasad uczestnictwa w zajęciach, form oraz kryteriów zaliczania zajęć, sposobu konsultacji z nauczycielem akademickim, możliwość wglądu do prac pisemnych określają właściwe regulaminy zajęć zatwierdzane przez Dziekana jednostki. Ponadto dla poszczególnych przedmiotów opracowane są karty przedmiotów zawierające ogólne informacje o przedmiocie, wyznaczone cele, szczegółowe efekty uczenia się z odniesieniem do celów przedmiotu

i efektów uczenia się zgodne ze standardami kształcenia. Programy studiów i rozkład zajęć dydaktycznych zgodnie z regulaminem studiów podawane są do informacji studentów na stronie internetowej Uczelni w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie 14 dni od dnia ich przyjęcia. Semestralny rozkład zajęć powinien być podawany do wiadomości studentów najpóźniej na dwa tygodnie przed rozpoczęciem semestru, poprzez umieszczenie na stronie internetowej Uczelni oraz w wirtualnym dziekanacie. Każdy rok studiów ma swojego opiekuna z ramienia Uczelni, a także starostę wybranego spośród studentów danego roku odpowiedzialnego za kontakt z pracownikami Uczelni. Za wsparcie i rozstrzyganie spraw studenckich odpowiedzialny jest też właściwy prodziekan. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość indywidualizacji procesu uczenia się w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) oraz Indywidualnego Planu Studiów (IPS). Zgodę na indywidualizację procesu kształcenia wydaje właściwy Dziekan.

O indywidualną organizację studiów może ubiegać się student:

- z niepełnosprawnościami, któremu rodzaj i stopień niepełnosprawności uniemożliwiają odbywanie zajęć na zasadach ogólnych,
- pełniący funkcję w organach Samorządu Studenckiego lub organizacji studenckiej działającej w Uczelni,
- który wykaze zaistnienie innych uzasadnionych okoliczności, w tym zdarzeń losowych.
- studiów stacjonarnych, będący rodzicem lub studentce w ciąży, do czasu ukończenia studiów.

Studia według indywidualnego programu studiów może odbywać student:

- który zaliczył drugi rok studiów, uzyskując średnią ocen za poprzedni rok studiów co najmniej 4,50 i posiada szczególne osiągnięcia naukowe,
- przyjęty na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się.

Studia prowadzone na kierunku położnictwo są dostosowywane do potrzeb różnorodnych grup studentów. Na Uczelni dostępne są udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Działania podejmowane na rzecz studentów z niepełnosprawnościami koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych. Jednym z elementów wsparcia studentów, jest możliwość ubiegania się o indywidualną organizację studiów, jak również modyfikację warunków uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych. Studenci z niepełnosprawnościami mogą również ubiegać się o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych. Student może korzystać z opieki Asystenta studenta niepełnosprawnego oraz tłumacza języka migowego. Infrastruktura Uczelni jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Również Dom Studenta znajdujący się na terenie kampusu posiada dwa segmenty wyposażone w aneks kuchenny i pełny węzeł sanitarny przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Aktualnie trwają prace nad analizą niezbędnych do wdrożenia inwestycji, w tym wyposażenia biblioteki, tak aby osoby z niepełnosprawnościami mogły w pełni korzystać z zasobów Uczelni. Podejmowane działania pozwalają studentom mimo ograniczeń zdrowotnych korzystać z oferty Uczelni.

Na Uczelni realizowane są wymiany studenckie w ramach programu Erasmus+. Uczelnia ma liczne umowy z ośrodkami zagranicznymi zarówno w ramach studiów jak i praktyk studenckich. Na stronie Uczelni dostępny jest obszerny przewodnik dla studentów wyjeżdżających jak i przyjeżdżających opisujący krok po kroku formalności związane z wymianami studenckimi. Na Uczelni funkcjonuje koordynator programu Erasmus+. W przypadku pojawienia się różnic programowych wynikających z programu studiów na uczelni przyjmującej umożliwia się ścieżkę realizacji różnic programowych po powrocie z wymiany. Mimo zainteresowania wyjazdami w ostatnich latach w ramach ocenianego kierunku studiów nie było studentów, którzy wyjechali na wymianę. Studenci zgłaszali problemy z systemem rekrutacji na wymiany w ramach programu Erasmus+, który uniemożliwia im uzyskanie

miejsca w ramach realizowanego kierunku studiów. Rekomenduje się zapewnienie stosownego wsparcia studentów w procesie rekrutacji na wymiany poprzez wzmocnienie polityki informacyjnej na kierunku o wymaganiach rekrutacyjnych i możliwościach jakie daje uczelnia, aby móc je spełnić. Należy również rozważyć dostosowanie kryteriów rekrutacji pod konkretne kierunki studiów tak, aby zachować równe szanse w procesie ubiegania się o wyjazd.

Studenci mają możliwość wnioskowania o pomoc materialną określoną w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Przewiduje się stypendia socjalne, stypendium rektora, stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi. O stypendium socjalne ubiegać się może każdy student będący w trudnej sytuacji materialnej. Kryterium przyznania stypendium jest próg dochodu na osobę w rodzinie studenta. Stypendium Rektora przysługuje studentowi, który uzyskał w poprzednim roku akademickim średnią ocen nie mniejszą niż 4,01 lub posiada osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym. Za podział stypendiów odpowiada właściwa komisja stypendialna (UKS), w skład której wchodzi przedstawiciele samorządu studenckiego oraz pracownicy administracyjni. Istnieje również organ odwoławczy w postaci OKS. W przypadku stypendium rektora za podział odpowiada Rektor Uczelni.

W Uczelni funkcjonuje Dział Karier Studenckich i Promocji w ramach którego działa Biuro Karier wspierające studentów we wdrażaniu się na rynek pracy. W zakres działań Biura wchodzi informowanie studentów o aktualnych ofertach pracy jak również analiza badania losów absolwentów czy realizacja projektów np. „Od wiedzy do zdrowia”.

Na Uczelni aktywnie działa studencki ruch naukowy zrzeszony w ramach Studenckiego Towarzystwa Naukowego (STN). Studenci biorący udział w badaniach, mają możliwość czynnego uczestnictwa w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Koła również udzielają się czynnie w działalność społeczności studenckiej organizując wewnętrzne konferencje czy panele dyskusyjne, a także akcje profilaktyczno-informacyjne. W ramach kierunku działają koła naukowe w jednostkach takich jak m.in.: Zakład Propedeutyki Położnictwa Katedry Zdrowia Kobiety, Zakład Pielęgniarstwa w Ginekologii i Położnictwie Katedry Zdrowia Kobiety czy Zakład Patologii Ciąży Katedry Zdrowia Kobiety. Co roku na Uczelni w ramach STN organizowana jest również konferencja interdyscyplinarna „International Medical Congress of Silesia -SIMC”, gdzie studenckie koła naukowe mogą przedstawić wyniki swoich prac. Studenci mają swobodę w korzystaniu z infrastruktury uczelni do prowadzenia badań naukowych. Nad aspektem merytorycznym prac czuwają opiekunowie kół będący pracownikami naukowymi Uczelni. Uczelnia wspiera organizacyjnie i finansowo działalność kół naukowych.

Na Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach aktywnie działa samorząd studencki, w którego skład wchodzi przedstawiciele kierunku położnictwo. Samorząd studencki może liczyć na wsparcie organizacyjne oraz finansowe ze strony Uczelni. Samorząd studencki wydaje opinie dotyczące modyfikowanych, jak i nowo powstających programów studiów oraz czynnie bierze udział w posiedzeniach organów Uczelni. Samorząd odpowiedzialny jest za życie kulturalne uczelni organizując liczne inicjatywy dla społeczności akademickiej. Istotnym wsparciem ze strony uczelni umożliwiającym pełne zaangażowanie w prace na rzecz Uczelni jest możliwość usprawiedliwionej nieobecności studenta na zajęciach która może wynikać z uczestnictwa w posiedzeniach organów kolegialnych Uczelni, oficjalnej reprezentacji Uczelni na zewnątrz, działalności na rzecz Uczelni organizowanej lub współorganizowanej przez Samorząd Studencki, czy uczestnictwa w egzaminie poprawkowym. Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego Wydziału Nauk o Zdrowiu w Katowicach posiada swoją przestrzeń do pracy oraz finansowanie ze strony Uczelni. Przedstawiciele samorządu studenckiego pozytywnie ocenili współpracę z uczelnią.

Kadra dydaktyczna i administracyjna oferuje studentom ocenianego kierunku odpowiednie wsparcie. Dostępna jest dla studentów podczas dyżurów personalizowanych pod kątem każdej grupy interesariuszy wewnętrznych. W trakcie sesji egzaminacyjnej odbywają się konsultacje, podczas których studenci mogą obejrzeć swoje prace oraz sprawdzić wyniki. Kadra administracyjna jednostki oraz jej kompetencje są wysoko oceniane przez studentów.

Studenci mogą liczyć na wsparcie przy realizacji praktyk zawodowych. Uczelnia zapewnia miejsca do realizacji praktyk, jak również umożliwia studentom realizację praktyk w miejscu zamieszkania studenta bądź w instytucji indywidualnie przez studenta wybranej po wcześniejszym zawarciu porozumienia z Uczelnią. Miejsca praktyk są weryfikowane przez uczelnię pod kątem właściwej infrastruktury oraz kadry prowadzącej zajęcia. Praktyki zawodowe są realizowane pod kierunkiem położnej lub pielęgniarki w zależności od specyfiki praktyki, będącej pracownikiem danego podmiotu leczniczego. Nadzór organizacyjny nad przebiegiem poszczególnych etapów praktyk zawodowych ze strony Uczelni sprawuje opiekun praktyk – nauczyciel akademicki, posiadający prawo wykonywania zawodu położnej lub pielęgniarki, natomiast merytoryczno-organizacyjny nadzór nad całością kształcenia praktycznego sprawuje Kierownik Studenckich Praktyk Zawodowych dla kierunku położnictwo. Miejsca praktyk podlegają ciągłej weryfikacji. Studenci również mają możliwość wyrażania swojej opinii poprzez bezpośredni kontakt z koordynatorem praktyk z ramienia uczelni.

W procesie dyplomowania studenci mają możliwość wyboru zarówno promotora jak i tematu pracy, w tym mogą zgłaszać swoje propozycje tematów prac. W przypadku studentów zaangażowanych w działalność kół naukowych istnieje możliwość realizacji pracy dyplomowej zgodnej z tematyką badań naukowych. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest złożenie pracy dyplomowej wraz z opinią promotora, zaliczenie wszystkich przedmiotów i praktyk oraz uzyskanie wszystkich efektów uczenia się, przewidzianych w programie studiów, w tym planie studiów, uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej przez recenzenta oraz pozytywnej weryfikacji pracy dyplomowej przez Jednolity System Antyplagiatowy. Studenci oceniają proces dyplomowania jako sprawiedliwy i rzetelny.

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość uczelnia zapewnia wsparcie studentom poprzez zapewnienie materiałów informacyjnych przygotowujących do udziału w tych zajęciach udostępnionych na stronie internetowej Uczelni. Zapewnia się również studentom możliwość osobistych konsultacji z nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia w formie konsultacji online. Uczelnia posiada własną platformę e-learningową. Na Uczelni nie zidentyfikowano funkcjonującego systemu informacyjno-edukacyjnego w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasad postępowania i reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom.

W ramach wewnętrznego systemu jakości kształcenia Uczelnia okresowo przeprowadza ewaluację systemu wsparcia studentów. Ewaluacja opiera się głównie na bieżącym rozwiązywaniu zgłaszanych problemów. Jednostka prowadzi również ewaluację w oparciu o semestralną ankietyzację. Badane są między innymi opinie na temat jakości zajęć, przygotowania się prowadzącego do zajęć, realizacji tematu oraz ogólna ocena nauczycieli akademickich. Ankietyzacja ma charakter zarówno ilościowy jak i jakościowy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia w szerokim zakresie udziela opieki oraz wsparcia w procesie pozyskiwania wiedzy i osiągania efektów uczenia się na realizowanym w ramach studiów kierunku położnictwo ze szczególnym uwzględnieniem zdobywania umiejętności przygotowujących do wejścia na rynek pracy. Studenci mają dostęp do wsparcia procesu dydaktycznego, naukowego jak i wsparcia socjalno-bytowego z uwzględnieniem równych i sprawiedliwych zasad. Istnieją możliwości indywidualizacji procesu kształcenia oraz dodatkowego rozwoju swoich zainteresowań poprzez udział w kołach naukowych, których działalność wspierana jest przez Uczelnię również materialnie. Na Wydziale działa Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego Wydziału Nauk o Zdrowiu w Katowicach reprezentująca studentów przed władzami Uczelni. Studenci mają możliwość korzystania z programów mobilności, jednak należałoby przyrzeć się systemowi rekrutacji, który nie zapewnia studentom ocenianego kierunku równych szans na skorzystanie z programu względem innych studentów Uczelni. Działające na Uczelni Biuro Karier zapewnia studentom wsparcie w wejściu na rynek pracy. Studenci podkreślali dostępność oraz zaangażowanie we współpracę nauczycieli akademickich oraz Władz Uczelni. Należy zauważyć, że na Uczelni brak jest funkcjonującego systemu zapobiegania dyskryminacji oraz naruszania bezpieczeństwa wśród społeczności akademickiej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Należy zapewnić odpowiednie wsparcie studentów w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy.

Należy sformułować zasady postępowania i reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec społeczności akademickiej na Uczelni.

Należy wdrożyć na Uczelni system skutecznych działań naprawczych, który pozwoli zapobiegać w przyszłości pojawiającym się nieprawidłowościom.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Podstawowym źródłem informacji o Uczelni są strony internetowe, w tym dostępne po zalogowaniu do Intranetu. Informacje są przedstawione w języku polskim, angielskim oraz rosyjskim, uwzględnia także potrzeby odbiorców niedowidzących.

Na stronie głównej Uczelni wyodrębnione są następujące zakładki: Uczelnia, Nauka, Biblioteka, Student, Szkoła Doktorska, Kandydat, Biznes i Kontakt oraz Ustawa 2.0. Ze strony tej link prowadzi do Biuletynu Informacji Publicznej. W zakładce Kandydat są umieszczone informacje dotyczące procesu

rekrutacji. Po wejściu w zakładkę Student, otwierają się następujące linki: Start, Edukacja, Organizacja, Dziekanaty, Więcej, Erasmus+. W zakładce Dziekanaty, po wybraniu Dziekanatu Wydziału Nauk o Zdrowiu w Katowicach, prowadzącego między innymi kierunek położnictwo, jest dostęp do harmonogramów studiów i sylabusów (w zakładce Cele i Efekty Kształcenia). Sylabusy dotyczą roku akademickiego 2019/2020. W kolumnie Plany studiów są wskazania również na rok akademicki 2019/2020, ale linki te są nieaktywne. W zakładce Egzaminy i zaliczenia nie zamieszczono żadnych treści. Kolejna zakładka to Praktyki Zawodowe. Nie ma tu wprawdzie Dzienniczka praktyk, ale pozostałe informacje dotyczące organizacji praktyk są wystarczające dla studentów i kandydatów. W zakładce Regulaminy zamieszczono podstawowe informacje, między innymi dotyczące zasad dyplomowania, Regulamin studiów, Regulamin biblioteki, Regulamin przyznawania świadczeń oraz Regulamin antyplagiatowy. W przypadku Regulaminów i zasad dotyczących egzaminów, jest link do strony Uchwały i Zarządzenia, ale informacje pod tym linkiem pochodzą z roku 2016.

W zakładce Organizacje jest odnośnik do kół naukowych działających na WNoZ w Katowicach, ale informacje ograniczają się do wymienienia jednostek wydziałowych, przy których te koła działają. Nie podano nazwy kół ani innych informacji o ich działalności. Poddano nazwisko opiekuna koła i przewodniczącego, jednak nie w każdym przypadku dostępne są dane kontaktowe. Na stronie prowadzonej samodzielnie przez Studenckie Towarzystwo Naukowe w SUM są również informacje o działających na WNoZ w Katowicach kołach naukowych, ale również w tym przypadku informacje ograniczają się do podania danych osoby opiekującej się kołem oraz przewodniczącego koła.

Informacje dotyczące Samorządu Studenckiego są skromne, ograniczają się do ogólnego określenia zadań tej organizacji oraz wskazania składu osobowego. Informacje dotyczące programów wymiany, w tym międzynarodowej są wystarczające.

Na stronie internetowej Uczelni znajdują się informacje o wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia, ale ostatnia aktualizacja była dokonana 09 06 2017r., chociaż na stronie znajduje się sprawozdanie z działalności wszjk z roku 2018/2019.

W Zakładce Ośrodek Egzaminów i Ewaluacji Jakości Kształcenia zamieszczono informacje o zadaniach tego ośrodka oraz jego pracownikach. Informacje o wstępnych zasadach przeprowadzania egzaminów pochodzą z roku 2016, co dziwi szczególnie w okresie pandemii, kiedy pojawiła się konieczność zmiany systemu egzaminowania i np. wprowadzenia egzaminów i zaliczeń zdalnych.

Na stronie głównej Uczelni, w zakładce Uczelnia/Pracownik znajdują się informacje skierowane do pracowników.

Informacje dotyczące zasad zapobiegania zakażeniem SAR-COV-2 są aktualne. Jest także powszechnie dostępna procedura postępowania podczas zajęć dydaktycznych w czasie pandemii.

Na stronie internetowej Uczelni brak jest informacji o sposobach zapobiegania sytuacjom patologicznym, w tym mobbingowi i dyskryminacji.

Podsumowując, informacje zawarte na stronie nie są kompletne ani aktualne oraz nie zabezpieczają potrzeb wszystkich grup interesariuszy. Brakuje aktualnych informacji o programie i realizacji procesu nauczania na kierunku Położnictwo. Analiza strony internetowej nie pozwala na stwierdzenie, że w Uczelni istnieje system weryfikacji jakości i kompletności informacji przedstawianych publicznie. Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas wizytacji, więcej informacji dostępnych jest na stronach poszczególnych jednostek, jednak ze strony głównej nie ma odpowiednich linków ani informacji, aby szukać niezbędnych danych pod innym adresem.

Dostęp do informacji zawartych na stronach www Uczelni jest zapewniony bez ograniczeń związanych z miejscem i czasem oraz urządzeniami służącymi do uzyskania tych informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Podstawowym źródłem informacji dla wszystkich interesariuszy są strony internetowe, w tym dostępne po zalogowaniu do Intranetu. Informacje zawarte na stronach nie są kompletne ani aktualne. Brakuje aktualnych informacji o programie studiów i procesie kształcenia na kierunku Położnictwo. Analiza strony internetowej nie pozwala na stwierdzenie, że w Uczelni istnieje system weryfikacji jakości i kompletności informacji przedstawianych publicznie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Należy zapewnić dostęp do aktualnej i kompleksowej informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania.

Należy zapewnić systematyczną ocenę jakości informacji w zakresie kompletności i aktualności z uwzględnieniem opinii różnych grup interesariuszy.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Śląskim Uniwersytecie Medycznym wprowadzono uczelniany system zapewnienia jakości kształcenia. Obecnie działanie tego systemu określa uchwała Senatu Uczelni nr 6/2019 z dnia 27 lutego 2019r. Uchwała ta określa cele uszjk, zawracając uwagę na współpracę w realizacji tych celów z samorządem studentów i doktorantów. W uchwale wskazano działania uszjk, które obejmują w szczególności: analizę zasad rekrutacji i dostępności informacji na temat kształcenia, monitorowanie standardów akademickich, monitorowanie procesu kształcenia, ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, ocenę warunków socjalno-bytowych studentów i doktorantów, ocenę jakości obsługi administracyjnej, ocenę mobilności studentów, doktorantów oraz nauczycieli akademickich, monitorowanie kariery zawodowej absolwentów, uzyskiwanie opinii absolwentów o przebiegu odbytych studiów, uzyskiwanie opinii pracodawców o zatrudnianych absolwentach uczelni, oraz przygotowywanie dokumentów regulujących proces kształcenia. Określono również szczegółowe zadania prowadzące do realizacji w/w działań. Zadania te w zakresie monitorowania programu studiów dotyczą analizy i oceny charakterystyki kierunku studiów, kwalifikacji absolwenta, zgodności programu z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do osiągnięcia założonych efektów uczenia się, prawidłowości systemu ECTS, zgodności sylabusów z efektami uczenia się, doboru metod weryfikacji efektów uczenia się, a także zgodności merytorycznej treści programowych z efektami uczenia się, warunków realizacji studiów, tj. infrastruktury, liczebności grup studenckich i wyposażenia biblioteki i czytelní.

Wspomniana powyżej Uchwała Senatu określa także strukturę uszjk. Tworzą ją: Rektor, Prorektor ds. Studiów i Studentów, Prorektor ds. Szkolenia Podyplomowego, Senacka Komisja ds. Studiów, Studentów i Jakości Kształcenia, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia (UZJK), Dziekani Wydziałów, Pełnomocnicy Dziekanów ds. Kształcenia, Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia (WZJK). Określono skład Zespołów, w każdym zespole są przedstawiciele studentów. Określono również zadania poszczególnych osób lub zespołów tworzących uszjk. Do zadań WZJK należy w szczególności systematyczny monitoring programów studiów realizowanych na Wydziale oraz przedstawienie Radzie Wydziału i Dziekanowi rocznego sprawozdania z dokonanych przez zespół ocen jakości kształcenia wraz ze wskazaniem propozycji działań naprawczych i doskonalących. WZJK wskazuje również harmonogram wykonania tych działań oraz osoby odpowiedzialne za ich realizację.

Szczegółową ocenę programu studiów na kierunku prowadzi Wydziałowa Komisja Programowa. Do jej zadań należy systematyczny i kompleksowy przegląd efektów uczenia się i programów studiów, w tym systemu ECTS. Komisja spotyka się zgodnie z ustalonym harmonogramem, 1 raz w miesiącu, jednak w razie potrzeby mogą być organizowane dodatkowe spotkania. W składzie Komisji na ocenianym kierunku studiów jest 9 osób, w tym dwoje studentów kierunku położnictwo oraz 7 osób z prawem wykonywania zawodu położnej. Komisja dokonuje oceny zgodności programu studiów z powszechnie obowiązującymi aktami prawnymi. Ocena ta przeprowadzana jest po każdym semestrze studiów. Należy zaznaczyć, że na kierunku położnictwo, studia I stopnia nie stosowano się do zapisu standardów w zakresie rodzaju pracy dyplomowej oraz osoby promotora. Zalecenia wskazują na pracę kazuistyczną wykonaną pod opieką osoby z prawem wykonywania zawodu położnej, tymczasem w Uczelni realizowane prace miały charakter przeglądowy lub badawczy, a promotorami były także osoby z prawem wykonywania zawodu innym niż prawo wykonywania zawodu położnej. Komisja dokonuje także oceny treści programowych i adekwatności metod kształcenia, a także metod weryfikacji efektów uczenia się. Informacje niezbędne do wykonania powyżej określonych zadań, Komisja uzyskuje ze zróżnicowanych źródeł, w tym od studentów i nauczycieli akademickich, którzy niezależnie od siebie dokonują analizy uzyskania efektów uczenia się. Analiza ta dokonywana jest w oparciu o określone zasady opisane w odrębnym dokumencie. Zgodnie z tymi zasadami, student dokonuje samooceny uzyskania efektów uczenia się, natomiast nauczyciel akademicki prowadzący przedmiot wypełnia kartę ewaluacji procesu kształcenia. Uzyskane w ten sposób informacje wraz z propozycją działań naprawczych, kierownik jednostki przekazuje do dnia 15 października danego roku akademickiego do Dziekana oraz Wydziałowej Komisji Programowej, która to Komisja ocenia stopień uzyskania efektów uczenia się przez studentów oraz analizuje je w kontekście potrzeb rynku pracy. Wyniki analizy przekazuje dziekanowi oraz Wydziałowemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia. Nauczyciele akademicy mogą zgłaszać swoje sugestie dotyczące programu studiów, a w szczególności działań doskonalących bezpośrednio do Komisji Programowej. Raz w roku Komisja organizuje spotkanie z interesariuszami wewnętrznymi celem omówienia propozycji doskonalących program studiów. Na spotkaniu zespołu oceniającego z członkami Komisji Programowej oraz Komisji Wydziałowej i Uczelnianej, ci ostatni wskazali przykłady tych propozycji zgłoszonych przez studentów. Dotyczyły one zwiększenia liczby godzin zajęć praktycznych kosztem teoretycznych, co nie zostało pozytywnie zaopiniowane przez członków Komisji, z uwagi na ograniczenia wynikające ze standardów. Nie analizowano innych przyczyn zgłaszanych przez studentów niedostatków w zakresie kształcenia praktycznego. Innych przykładów propozycji studentów nie podano. Zaleca się zwiększenie udziału studentów w ocenie i doskonaleniu programów studiów.

Informacje niezbędne do doskonalenia procesu kształcenia uzyskuje się również w wyniku ankietyzacji studentów obejmującej ocenę zajęć i nauczycieli akademickich oraz obsługi administracyjnej. Zwrotność ankiet wynosi kilka procent. Do zadań wszk należy stale upowszechnianie i promowanie wśród studentów tej formy informowania władz wydziału o procesie kształcenia. Członkowie Komisji Wydziałowej odbyli kilka spotkań ze studentami, na których wyjaśniano zasady ankiety oraz zachęcano studentów do ich wypełniania, jednak nie podjęto innych konkretnych działań mających na celu zwiększenia zwrotności. Należy zwrócić uwagę, że wyniki zbiorczego opracowania ankiet studenckich nie są powszechnie dostępne. Rekomenduje się intensyfikację działań promujących ankietę i upowszechnianie jej wyników w formie uwzględniającej ochronę danych osobowych. W Wydziale (i na ocenianym kierunku studiów) dokonuje się również hospitacji zajęć oraz praktyk zawodowych, zgodnie z przyjętą procedurą. Wyniki hospitacji zapisuje się w formie protokołów hospitacji zgodnie ze wzorem przyjętym dla całej Uczelni. Wyniki hospitacji wykorzystywane są także w ocenie okresowej nauczycieli oraz przy podejmowaniu decyzji o zatrudnieniu i awansach.

Badanie losów zawodowych absolwentów prowadzi w Uczelni Dział Karier Studenckich i Promocji. Badania dotyczą wszystkich absolwentów i przeprowadzane są 1 rok po ukończeniu studiów. Ostatnie badanie zostało przeprowadzone w roku 2016/2017. Ankietę wypełniło 22 absolwentów kierunku Położnictwo. Mimo niewielkiej zwrotności, dokonano analizy wyników ankiety, które zostały wykorzystane przez WZJK do projektowania działań doskonalących program studiów. W tym celu wykorzystuje się również dane z systemu „Ekonomiczne Losy Absolwentów” oraz „Barometr Zawodów”.

Biblioteka SUM zbiera informacje od użytkowników z wykorzystaniem procesu ankietowania dotyczące dostępności podręczników i zasad funkcjonowania biblioteki.

W procesie doskonalenia jakości kształcenia biorą udział interesariusze zewnątrzni. Opinie interesariuszy zewnętrznych uzyskiwane są przez Komisje Programowe od działających przy nich Radach Pracodawców. Na spotkaniu z zespołem oceniającym podano jeden przykład dotyczący propozycji interesariuszy zewnętrznych odnośnie doskonalenia programu studiów. Propozycja ta dotyczyła zwiększenia liczby godzin w przedmiocie Techniki położnicze i prowadzenie porodu, jednak, podobnie jak w przypadku propozycji studentów, nie została ona pozytywnie zaopiniowana przez Komisję Programową z uwagi na zalecenia standardów kształcenia. Zaleca się intensyfikację współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie opiniowania i oceny programów studiów, w szczególności w zakresie kształcenia praktycznego.

W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia nie są weryfikowane pod względem jakości prace dyplomowe. Ocenie nie podlega również system recenzowania prac. W tym zakresie określono wytyczne do oceny prac, a tematy prac dyplomowych zatwierdza dziekan. Zaleca się weryfikację jakości prac dyplomowych oraz ocenę zasadności oceny tych prac przez recenzenta.

Zgonie z powołaną na wstępie Uchwałą Senatu do zadań wszk należy monitorowanie i ocena mobilności studentów i nauczycieli, która może skutkować nowymi propozycjami działań doskonalących program studiów. Na ocenianym kierunku w okresie ostatnich 2-3 lat nie wyjechał żaden student ani nauczyciel akademicki. Komisja Wydziałowa nie sformułowała żadnych zaleceń dotyczących zwiększenia mobilności na ocenianym kierunku studiów.

Informacje uzyskane przez Wydziałową radę Programową są przekazywane zarówno do dziekana Wydziału jak i do Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia, która, jak wspomniano powyżej, na tej podstawie sporządza coroczny raport na temat jakości kształcenia w Wydziale oraz proponuje działania doskonalące.

Weryfikacja wdrożenia zaproponowanych działań naprawczych odbywa się podczas kolejnej oceny programu studiów.

W Uczelni podejmuje się działania doskonalące wszjk. Wskazuje na to między innymi nowelizacja struktury i zadań systemu w 2019 ro. Ponadto, na każdym poziomie w strukturze systemu podejmowane są działania zmierzające do doskonalenia metod i narzędzi stosowanych w celu oceny programu studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Zgodnie z Uchwałą Senatu SUM, Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (wszjk) w Uczelni i na wydziale obejmuje kompleksowe monitorowanie wszystkich aspektów warunkujących jakość kształcenia, w tym monitorowanie programów studiów. Opisano odpowiednie działania. Do prac wszjk włączeni są interesariusze wewnętrzni, studenci i pracownicy oraz interesariusze zewnętrzni. Jednak efektywność systemu nie jest pełna. Zbyt mały jest również udział studentów i interesariuszy zewnętrznych w ocenie i doskonaleniu programu studiów. Proces ewaluacji programu studiów nie obejmuje oceny prac dyplomowych oraz zasadności recenzji tych prac.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

--

Zalecenia

Zaleca się podjęcie przez Uczelnię skutecznych działań naprawczych, które zapobiegą stwierdzonym obecnie nieprawidłowościom.

Zaleca się zwiększenie udziału studentów w ocenie i doskonaleniu programów studiów.

Zaleca się zwiększenie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie opiniowania i oceny programów studiów, w szczególności w zakresie kształcenia praktycznego.

Zaleca się włączenie oceny jakości prac dyplomowych oraz zasadności oceny tych prac przez recenzenta do systematycznej ewaluacji programu studiów.

Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

W uchwale z poprzedniej oceny instytucjonalnej nie sformułowano zaleceń.

Zalecenie

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. n. med. Bożena Czarkowska - Pączek